

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Politiek en beleid

---

tekst 1

Raadgevend referendum afgeschaft

Een meerderheid van de Eerste Kamer heeft ingestemd met de afschaffing van het raadgevend referendum. Eerder stemden de coalitiepartijen in de Tweede Kamer al voor afschaffing.

naar: www.ad.nl van 10 juli 2018

Lees tekst 1.

- 1p 1 Er zijn altijd voor- en tegenstanders geweest van het houden van een referendum. Uit tekst 1 blijkt dat de tegenstanders in het parlement een meerderheid hebben behaald.
- Wat is een punt van kritiek van tegenstanders op het houden van een referendum?
- A De burgers hebben hierdoor geen enkele invloed op het politieke proces.
  - B De Hoge Raad kan elke referendumsuitslag tegenhouden.
  - C De macht van de volksvertegenwoordigers neemt af.
  - D Het draagvlak voor politieke besluiten die genomen moeten worden, wordt groter.

tekst 2

Eindelijk een oplossing

De Macedonische en de Griekse premier kondigden een nieuwe naam aan voor de Republiek Macedonië. Het buurland van Griekenland heet in de toekomst 'Republiek Noord-Macedonië'. Griekenland houdt een toetreding van Macedonië tot de Europese Unie niet meer tegen als de nieuwe naam Republiek Noord-Macedonië inderdaad wordt ingevoerd.

naar: www.nrc.nl van 12 juni 2018

- 1p 2 Uit tekst 2 blijkt dat de Republiek Noord-Macedonië wil toetreden tot de Europese Unie.
Welk recht krijgt de Republiek Noord-Macedonië in ieder geval als zij toetreedt tot de Europese Unie?
De Republiek Noord-Macedonië krijgt dan het recht
- A om de eigen economie te beschermen tegen de lidstaten van de Europese Unie.
  - B om een deel van de Noord-Macedonische wetgeving in te voeren in de Europese Unie.
  - C om haar eigen vertegenwoordigers in het Europees Parlement te kiezen.
  - D om mensen uit andere landen van de Europese Unie te verbieden in de Republiek Noord-Macedonië te werken.

tekst 3

Koning is maatschappelijk actiever dan ooit

De nieuwjaarsontvangst is de eerste van de ongeveer 250 publieke optredens, werkbezoeken in binnen- en buitenland en andere bezigheden die koning Willem-Alexander jaarlijks heeft. De koning is maatschappelijk actiever dan ooit. Tegelijkertijd is de politieke inbreng van het staatshoofd steeds kleiner geworden.

Eind vorig jaar kwam er een rapport uit met aanbevelingen over 'democratie en rechtsstaat in balans'. Daarin staat vrijwel niets over de rol van de koning, terwijl hij toch echt samen met de ministers ... vormt.

naar: www.nos.nl van 19 januari 2019

- 1p 3 Wat moet er op de puntjes in tekst 3 komen te staan?
- A de Hoge Raad
  - B de regering
  - C het kabinet
  - D het parlement

Zie tekst 3.

- 2p 4 Nederland is een constitutionele monarchie. Hieronder staan vier uitspraken over de Nederlandse constitutionele monarchie.
- 1 De ministers zijn verantwoordelijk voor de uitspraken van de Koning.
  - 2 De Koning maakt onderdeel uit van de rechtsprekende macht.
  - 3 De macht van de Koning is beperkt door de Grondwet.
  - 4 De Koning heeft een representatieve en symbolische functie.
- Geef van elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul juist of onjuist in.*
- 1 = ...
  - 2 = ...
  - 3 = ...
  - 4 = ...

tekst 4

Tweede Kamer verdeeld over landbouwplannen

De coalitiepartijen in de Tweede Kamer zijn positief over de nieuwe landbouwplannen van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Wel roept D66 de minister op om haar plannen snel om te zetten in concrete maatregelen.

Oppositiepartijen in de Tweede Kamer zijn kritisch: "Dit is niet genoeg", vindt de Partij voor de Dieren.

naar: www.destentor.nl van 9 september 2018

Lees tekst 4.

- 1p 5 Overheidsbeleid komt in verschillende fasen tot stand. In welke fase bevinden de landbouwplannen uit tekst 4 zich? in
- A fase 1: het uiten van wensen
  - B fase 2: het vergelijken of afwegen van problemen
  - C fase 3: het beslissen over problemen
  - D fase 4: het uitvoeren van besluiten
- 2p 6 In tekst 4 is te lezen dat de Partij voor de Dieren de plannen van de minister niet genoeg vindt. De partij wil dat de minister met betere plannen voor de landbouw komt. Tweede Kamerleden hebben rechten om het politieke besluitvormingsproces te beïnvloeden. Voorbeelden daarvan zijn het recht om mondelinge en schriftelijke vragen te stellen.
→ Noem **twee andere** rechten die een Tweede Kamerlid vanuit zijn functie heeft om te proberen in dit stadium van het politieke besluitvormingsproces de landbouwplannen van de minister te beïnvloeden.
- 1p 7 In tekst 4 wordt gesproken over oppositiepartijen. In welk overheidsorgaan zitten **geen** vertegenwoordigers van oppositiepartijen? in de
- A Eerste Kamer
  - B gemeenteraad
  - C Provinciale Staten
  - D regering

- 1p 8 Als er Tweede Kamerverkiezingen zijn geweest, volgen een aantal stappen die moeten leiden naar een nieuwe regering.
- 1 Er wordt een informateur benoemd.
  - 2 De verkiezingsuitslag wordt vastgesteld.
  - 3 Er wordt een debat in de nieuwe Tweede Kamer gehouden over de verkiezingsuitslag.
  - 4 De leiders van de coalitiepartijen presenteren het regeerakkoord aan de Tweede Kamer.
  - 5 Na besprekingen komen de partijen die willen samenwerken tot een overeenkomst.

Wat is de juiste volgorde die wordt doorlopen om een nieuwe regering te kunnen presenteren?

- A 2 - 4 - 3 - 1 - 5
- B 2 - 3 - 1 - 5 - 4
- C 2 - 1 - 3 - 5 - 4
- D 2 - 5 - 4 - 1 - 3
- E 2 - 3 - 4 - 1 - 5

afbeelding 1

bron: poster van de Vereniging voor Vrouwenkiesrecht uit 1918 van Theo Molkenboer

Bekijk afbeelding 1.

- 1p 9 Deze poster van de Vereniging voor Vrouwenkiesrecht verscheen in 1918. De vereniging streefde voor vrouwenkiesrecht. Vrouwen kregen in 1919 stemrecht. Sinds 1919 is er in Nederland algemeen kiesrecht. De Nederlandse parlementaire democratie heeft een aantal kenmerken. Een daarvan is dat de verkiezingen vrij moeten zijn.
- Noem het andere kenmerk waaraan verkiezingen in Nederland moeten voldoen.

tekst 5

Gaswinning Groningen wordt onderzocht

De Tweede Kamer stelt een parlementaire enquête in naar de gaswinning in Groningen.

De enquête moet duidelijk maken welke risico's er zijn genomen, hoe de schade is ontstaan, wat er anders had gekund en welke lessen er kunnen worden getrokken voor de toekomst.

naar: www.nos.nl van 5 maart 2019

Lees tekst 5.

1p 10

De Tweede Kamer heeft twee taken.

→ Welke taak van de Tweede Kamer is in tekst 5 te herkennen? Leg je antwoord uit.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

De taak van de Tweede Kamer is ..., want ...

tekst 6

Massaal protest: 100.000 handtekeningen

Ruim 100.000 Nederlanders hebben zich aangesloten bij de campagne van Foodwatch tegen de verhoogde btw-heffing op groente en fruit. Foodwatch is een belangenorganisatie die strijdt voor eerlijk, veilig en gezond eten. Vanaf overmorgen gaat de btw op groente en fruit omhoog van 6 naar 9 procent. Foodwatch wil dat de verhoging niet doorgaat. De regering zegt dat dit vanwege Europese regels niet kan.

naar: www.ad.nl van 30 december 2018

Lees tekst 6.

- 2p 11 Ruim 100.000 Nederlanders hebben zich aangesloten bij de campagne van Foodwatch.

Foodwatch kan verschillende acties organiseren om de druk op de regering te verhogen.

Hieronder volgen vier mogelijke acties:

- 1 het organiseren van een consumentenstaking
- 2 het lobbyen bij leden van het Europees Parlement
- 3 het bezetten van het ministerie van Financiën
- 4 het blokkeren van vrachtauto's die groente en fruit vervoeren

→ Geef per actie aan of dit wel of niet een openlijke actie is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul wel of niet in.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

4 = ...

Zie tekst 6.

- 1p 12 Welke instantie controleert of Nederland de Europese regels goed uitvoert?

- A de Europese Commissie
- B de Europese Raad
- C het Europees Hof van Justitie
- D het Europees Parlement

tekst 7

Kritiek vanuit VVD op partij

VVD'ers missen ... waarden bij hun partij. Er is onvrede onder VVD'ers over de politieke koers van hun partij.

Drie VVD-burgemeesters maakten kenbaar zich niet te herkennen in de politieke lijn die onder de nieuwe fractievoorzitter van de Tweede Kamer is ingezet.

naar: www.nrc.nl van 14 januari 2019

- 1p 13 Welk begrip moet op de puntjes in tekst 7 worden ingevuld?
- A christendemocratische
  - B liberale
  - C rechtsextremistische
  - D sociaaldemocratische

tekst 8

'Klimaat-tegenslag' voor kabinet

Het kabinet moet de uitstoot van CO₂ naar aanleiding van een rechtszaak mogelijk met 9 megaton meer terugbrengen. De kans is hierdoor groot dat het kabinet op korte termijn nog eens extra ingrijpende maatregelen moet doorvoeren om het klimaatprobleem aan te pakken.

naar: www.nos.nl van 21 januari 2019

Lees tekst 8.

- 1p 14 Uit welke personen bestaat het kabinet?

tekst 9

Tweede Kamer dient ... in

Een ... van de Tweede Kamer tegen de minister voor Medische Zorg, vanwege de onvoldoende ambulancezorg in Flevoland, heeft het niet gehaald. Alleen PVV, SP, DENK en de Partij voor de Dieren stemden voor.

De minister werd fel bekritiseerd over de gedeeltelijke sluiting van het ziekenhuis in Lelystad vorig jaar en de gevolgen daarvan voor de tijd die nodig is om een patiënt in een ziekenhuis te krijgen.

naar: het Reformatorisch Dagblad van 14 februari 2019

- 1p 15 Welk begrip moet twee keer op de puntjes in tekst 9 worden ingevuld?
- A amendement
  - B enquête
  - C initiatiefwetvoorstel
  - D motie

tekst 10

Klimaatmars trekt 40.000 mensen

De organisatie van de klimaatmars schat dat er zo'n 40.000 mensen aanwezig waren. De demonstranten verzamelden zich rond 13.00 uur op een regenachtige Dam.

Zo'n vijftig maatschappelijke organisaties en diverse politieke partijen hebben zich bij het protest aangesloten, dat wordt georganiseerd door Milieudefensie, FNV, Oxfam Novib, Greenpeace, DeGoedeZaak en de Woonbond.

Onder de demonstranten waren onder anderen prinses Irene, veel politici en BN'ers zoals Bert Visscher en Georgina Verbaan. Voorafgaand gaf de bisschop van Haarlem-Amsterdam zijn zegen aan de mars.

naar: www.destentor.nl van 10 maart 2019

- 2p 16 Waaruit kun je uit tekst 10 afleiden dat klimaatverandering een politiek probleem is? Geef **twee** kenmerken van een politiek probleem die zijn te herkennen in tekst 10.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
- Twee kenmerken van een politiek probleem die in tekst 10 te herkennen zijn:
- 1 ...
  - 2 ...

tabel 1

De zetelverdeling van de gemeenteraad van Nijmegen.

partij	aantal zetels
GroenLinks	11
D66	6
SP	5
VVD	4
Stadspartij DNF	3
PvdA	3
Partij voor de Dieren	2
CDA	2
VoorNijmegen NU	1
50PLUS	1
Gewoon Nijmegen	1

bron: www.nijmegen.nl van 13 maart 2019

2p 17 Naar aanleiding van tabel 1 worden de volgende vier uitspraken gedaan.

- 1 De landelijke rechtse partijen hebben een meerderheid in de gemeenteraad.
- 2 In de gemeenteraad zit minimaal één partij die zich baseert op de Bijbel.
- 3 Er zitten vier lokale partijen in de gemeenteraad van Nijmegen.
- 4 Als GroenLinks voor een bepaald voorstel is, zijn er minstens twee partijen nodig om een meerderheid voor dat voorstel te krijgen.

→ Geef van elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul juist of onjuist in.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

4 = ...